

NIEUWSFLASH

Oktober 2023

Verheffing van invasieve infecties groep A streptokokken (iGAS) - update

Zoals [eerder beschreven](#), werden bijzonder hoge aantallen van iGAS infecties gemeld eind 2022/begin 2023. Volgens alle gegevensbronnen ([peillaboratoria](#), [Nationaal Referentiecentrum \(NRC\)](#) en [verplichte meldingen](#)) lag de absolute piek in december 2022/januari 2023, met een tweede piek in april 2023. Het voorjaar is de typische piekperiode voor iGAS, maar het aantal infecties in april 2023 (129 volgens NRC gegevens) lag ongeveer 3x hoger dan in andere niet-COVID jaren. In de periode mei-augustus trad een belangrijke daling op in het aantal gerapporteerde infecties (43 gevallen in augustus volgens NRC gegevens), al blijft het absolute niveau van infecties nog vrij hoog in vergelijking met voorgaande jaren, vooral wat betreft de verplichte meldingen in Wallonië (16 meldingen 08/2023 vs. 2 meldingen 08/2022). Infecties komen voor in alle leeftijdsgroepen, maar vooral bij kinderen jonger dan 5 jaar (18% van alle NRC meldingen) en personen boven de 65 jaar (34%). Van alle gevallen in 2023 wordt 42% veroorzaakt door genotype *emm1*, waar dat aandeel in vorige jaren rond de 20-25% schommelde. Een steekproef van de *emm1*-gevallen die verder getypeerd werden, toonde aan dat 78% veroorzaakt wordt door het M1_{UK} subtype.

Toename pertussis - Update

Sinds juli 2023 wordt er, zoals vermeld in de [flash van september](#), een toename van het aantal kinkhoestgevallen gezien. Recent werd daarom een risicoanalyse door de [RAG](#) uitgevoerd. Met een hoge vaccinatiegraad bij kinderen (94% voor de 4^e dosis DTPa) en goede effectiviteit (85%) van het vaccin valt het te verwachten dat er meer gevaccineerde dan niet-gevaccineerde kinkhoestgevallen zijn. De immuniteit neemt bovendien af met tijd na vaccinatie (62% effectiviteit 4-7 jaar na vaccinatie). Het is daarom belangrijk ook bij volledig gevaccineerde patiënten met suggestieve symptomen kinkhoest mee te nemen als mogelijke diagnose (gebruik geen UTM swab bij staalname). Om tijdig antibioticaprofylaxe toe te dienen aan kwetsbare contacten is het belangrijk om gevallen van kinkhoest zo snel mogelijk te [melden](#).

Shigellose - Uitbraak na restaurantbezoek

Op 5 september werd [Departement Zorg](#) op de hoogte gebracht van een cluster van gevallen met gastro-intestinale symptomen na een restaurantbezoek in West-Vlaanderen. Verder onderzoek wees uit dat leden van 6 groepen ziek werden na een bezoek aan het restaurant in 2 opeenvolgende weekends. In totaal kreeg Departement Zorg melding van 58 mensen met klachten passend bij een shigellose (12 hospitalisaties). In de beschikbare stoelgangstalen werd *Shigella sonnei* gedetecteerd. De bron van deze uitbraak werd niet gevonden. In stalen van voedsel, water en omgeving werd geen *Shigella* gevonden. Maatregelen werden genomen zoals screening van alle personeelsleden, de tijdelijke sluiting van het restaurant vanaf 13 september en reiniging/desinfectie van de ruimten. Het personeel moet negatieve stoelgangstalen hebben voor hervatten van het werk. Karakterisering van de *Shigella*-stammen is lopende in het [Nationaal Referentiecentrum](#).

Oversterfte tijdens de tweede hittegolf in de zomer van 2023

De waarschuwingsfase van het "[Ozon-en hitteplan](#)" werd voor de tweede keer deze zomer geactiveerd, van 5 tot en met 11 september. Ondanks 6 opeenvolgende dagen met temperaturen boven 30 °C (max 31,9 °C), stelden we slechts een zeer beperkte oversterfte vast op enkele dagen, voornamelijk in Wallonië en Brussel bij mensen van 65 jaar en ouder, en in Vlaanderen bij mensen van 15-64 jaar. Over de hele periode was de oversterfte zeer laag, met 66 extra sterfgevallen (+3,4%) van de 2025 waargenomen sterfgevallen, waarvan 39 extra sterfgevallen (+3,4%) in Vlaanderen en 42 (+6,3%) in Wallonië. Er was geen oversterfte in Brussel.

Ga voor meer informatie over oversterfte naar de [Be-MOMO-website](#). Gezondheidsprofessionals kunnen informatie over preventieve maatregelen bij extreme hitte vinden op de website van [COCOM](#).

Varkensinfluenzavirus A(H1N1)v - Infectie bij volwassene in Nederland

In de Nederlandse provincie Noord-Brabant werd een [volwassene besmet met het varkensinfluenzavirus A\(H1N1\)v](#). De bron is tot op heden niet gekend (geen contact met varkens). De patiënt had milde klachten en werd gedetecteerd via deelname aan de [infectieradar](#) in het kader van de routine surveillance van respiratoire infecties. Nauwe contacten ontwikkelden geen klachten. Het gaat om de eerste bevestigde humane besmetting van varkensinfluenza dit jaar in Nederland, de vorige besmetting dateert van 2020. In Nederland zijn geregeld uitbraken van varkensinfluenza onder varkens met sporadische besmettingen van varken naar mens. Aangezien deze virussen nog steeds worden aangetroffen in varkenspopulaties over de hele wereld, kunnen volgens de WGO meer gevallen bij mensen worden verwacht na (in)direct contact met besmette varkens. Langdurige transmissie van mens op mens wordt momenteel echter niet vastgesteld. Humane infecties met dierlijke influenza zijn [meldingsplichtig](#).

Legionellose - Uitbraak in Polen

De voorbije weken deed zich een [uitbraak van legionellose](#) voor in Polen, in de provincie Podkarpacie (vooral Rzeszów) met tot op 15 september 164 bevestigde gevallen (waaronder 25 overlijdens bij mensen met verminderde weerstand). Het eerste geval werd vastgesteld op 30 juli en de piek deed zich voor half augustus. Fonteinen en andere water installaties werden afgesloten en desinfectie van het waternetwerk uitgevoerd. De bron van de infecties werd tot op heden niet gevonden. Legionellose wordt overgedragen via inademen van *Legionellae* bacteriën in aerosols en kan zich uiten in een pneumonie of mildere pontiac fever. Legionella pneumonie is [meldingsplichtig](#).

